

F. t. l. vedr. retsplejeloven

Er der i en sag, hvor påtale opgives efter § 721, stk. 1, nr. 3, sket beslaglæggelse, bortfalder beslaglæggelsen, når forfølgningen opgives, jf. den gældende retsplejelovs § 806, 1. pkt., og den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 807 d, stk. 1, 1. pkt., uanset at der i dette tilfælde ikke foreligger nogen retlig afgørelse vedrørende ejerforholdet til de beslaglagte genstande. Dette har i praksis medført, at politiet i visse tilfælde, hvor den berettigede, f.eks. forurettede i en tyverisag, ikke positivt har kunnet godtgøre sin ret til genstanden, har måttet udlevere formodede koste til den person, hos hvem genstandene blev beslaglagt. Bestemmelsen i stk. 1, 2. pkt., indebærer, at politiet i sådanne tilfælde kan anmode retten om at træffe bestemmelse om, til hvem det beslaglagte gods skal udleveres, eventuelt således at retten fastslår, at den person, hos hvem genstanden er beslaglagt, ikke er den rette ejer, og at der i mangel af oplysninger om det rette ejerforhold forholdes med det beslaglagte som med herreløst gods. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 801, stk. 2, og de der omtalte afgørelser i *Ugeskrift for Retsvæsen 1992, s. 431 og 432*.

Bestemmelsen i *stk. 2*, der er ny, fastlægger den fyldestgørelsesorden, der som hovedregel skal gælde i forbindelse med anvendelse af gods, der er beslaglagt efter § 802, stk. 2.

Herefter skal det beslaglagte gods eller sikkerhed, der er stillet efter § 805, stk. 2, først anvendes til fyldestgørelse af forurettedes krav på erstatning, dernæst dækkes det offentliges krav på sagsomkostninger, dernæst krav på konfiskation efter straffelovens § 75, stk. 1, 1. pkt., 2. led, og 2. pkt., og stk. 3, og § 76 a, stk. 5 (værdikonfiskation), og til sidst dækkes bødekra-
v. Det forudsættes herved, at privatretlige erstatningskrav dækkes forud for det offentliges krav på erstatning, herunder efterbetaling af skat og moms. Om beslaglæggelse med henblik på konfiskation henvises i øvrigt til pkt. 2.3.3. i de almindelige bemærkninger.

Den foreslåede fyldestgørelsesrækkefølge er en anden end den, der følges i administrativ praksis med hensyn til afskrivning af afdrag på bøder og sagsomkostninger m.v., jf. Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 6. april 1993. Herefter skal indkomne afdrag - som følge af at der ikke gælder en lovbestemt fyldestgørelsesrækkefølge - først afskrives på bøden, der er den mest byrdefulde del af gælden, medmindre skyldneren tilkendegiver, at afdraget ønskes afskrevet på andre gældsposter.

Ved at kræve eventuelle sagsomkostninger samt konfiskationsbeløb betalt før bøden, vil man længst muligt have truslen om forvandlingsstraf knyttet til

betalingen af (en del) af den samlede gæld til det offentlige, og dermed den mest effektive ordning for inddrivelsen. Det må herved tages i betragtning, at beslaglæggelse med henblik på at sikre det offentliges krav på sagsomkostninger m.v. som hovedregel kun finder sted i de tilfælde, hvor tiltalte ejer eller er i besiddelse af større værdier, f.eks. fast ejendom eller betydelige kontantbeløb. Såfremt det beslaglagte gods først anvendes til afskrivning på bøden, vil der reelt ikke være noget incitament for domfældte til at søge sagsomkostningskravet dækket, og den resterende del af kravet må inddrives ved udlæg. Det foreslås derfor, at det beslaglagte gods først anvendes til dækning af det offentliges krav på sagsomkostninger, dernæst konfiskationsbeløb og til sidst bødekra-
v.

Der er dog mulighed for, at retten undtagelsesvis kan bestemme, at bødekra-
v skal fyldestgøres forud for det offentliges krav på sagsomkostninger eller krav på konfiskation. Det vil navnlig kunne komme på tale i de tilfælde, hvor bødestraffen efter praksis udmåles på grundlag af faste kriterier, f.eks. i sager om overtrædelse af skatte- og afgiftslovgivningen, hvor der udmåles bøder svarende til en vis procentandel af det undtagne skatte- eller afgiftsbeløb, og hvor hensynet til den skyldiges betalingsevne, jf. straffelovens § 51, stk. 3, derfor træder noget i baggrunden ved udmålingen af den konkret forskyldte straf. Såfremt det allerede på domstidspunktet står klart, at tiltalte vil være ude af stand til inden rimelig tid af sine øvrige midler at betale den idømte bøde, kan retten undtagelsesvis bestemme, at bøden skal fyldestgøres forud for det offentliges krav på sagsomkostninger eller krav på konfiskation. Skønner retten - på grundlag af en vurdering af tiltaltes indtægts- og formueforhold - at han vil have mulighed for at betale bøden, evt. afdragsvis over en passende periode, bør der som hovedregel ikke træffes bestemmelse om en afvigende fyldestgørelsesrækkefølge.

Bestemmelsen i *stk. 3* afløser den nugældende retsplejelovs § 806, 1. pkt. Der er tale om en nyskabelse, idet fyldestgørelse i det beslaglagte efter dom hidtil er sket ved udlæg. Det er hensigten med bestemmelsen, at der efter begæring skal kunne træffes afgørelse vedrørende anvendelsen af beslaglagt gods, herunder om fyldestgørelsesrækkefølgen, jf. *stk. 2*.

Det foreslås, at afgørelse om anvendelse af beslaglagt gods i stedet skal træffes ved kendelse - samtidig med eller i tilslutning til domsafsigelsen - jf. nærmere pkt. 2.3.9. i de almindelige bemærkninger. Herved bliver der bl.a. også mulighed for, at de berørte, herunder den erstatningssøgende, særskilt kan kære afgørelsen, jf. retsplejelovens § 968.